

[Finansministeren.]

var der tale om de gamle, om dem, der fik fradrag. (*Aksel Møller*: Det var også unge mennesker!). Ja, men det er netop det, at unge mennesker og alle andre, som har 1 500 kr. i skattepligtig indtægt, får ikke noget fradrag. I disse tilfælde er altså 1 500 kr. den effektive grænse. Der er sikkert ikke tale om unge mennesker alene; f. eks. kan der være tale om enlige personer, enlige kvinder. For mig er der ingen tvivl om, at en person, der kun har 1 500 kr. i indtægt, ikke har noget som helst tilovers til at betale direkte skat med. Det er det, der er det afgørende.

For det andet spørgsmåls vedkommende havde det ærede medlem hr. Aksel Møller ikke helt forstået tallene, og det er også altid vanskeligt nøjagtigt at få rede på tal, der nævnes fra en talerstol. Men det vil fremgå af folketingstidende, at naturligvis havde jeg ført det samlede antal à jour. Min sammenligning gjaldt stigningen i befolkningstallet og i antallet af skatteydere, og det, jeg konstaterede, var, at stigningen blandt skatteydere, der svarer skat til kommunerne, var langt større, godt 10 pct. større, end stigningen i de befolkningsgrupper, der kunne svare skat. Det afgørende i dette lovforslag er at få disse 10 pct. fjernet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg skal foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af loven om indkomstskat til Københavns kommune m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1919; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3067).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Heising: Dette lovforslag slutter sig både med hensyn til sin motivering og sit saglige indhold nøje til det forslag, vi netop har behandlet, lovforslaget om ændring i lov vedrørende personlig skat til kommunen. Men da der jo for de tre hovedstads-kommuner, Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner, gælder særlige regler for udskrivning af kommuneskat, har et særligt lovforslag været nødvendigt.

Efter den temmelig langvarige debat, der blev ført under dagsordenens forrige punkt, skal jeg indskrænke mig til nogle få bemærkninger, da de to lovforslag jo reelt drejer sig om det samme.

Jeg vil give udtryk for, at mit parti er enigt med den højtærede indenrigs- og boligminister i, at de gennemførte ændringer i den kommunale valglov, efter hvilke udøvelsen af den kommunale valgret ikke længere er betinget af, at man er pålignet skat, har gjort det naturligt at fritage indtægter under en vis grænse for at skulle svare kommuneskat. Dette er det principielle i det foreliggende lovforslag, medens de øvrige foreslåede ændringer til skatteskalaen blot skal sikre en passende aftrapning, sådan at bratte spring i beskatningen for indtægter mellem 1 500 kr. og 4 000 kr. undgås.

Jeg vil gerne betone, at dette lovforslag ikke kan siges at rumme virkelige realitetsændringer med hensyn til den kommunale beskatning. Vi er klar over, at sådanne realitetsændringer, om de skal komme, må behandles i forbindelse med spørgsmålet om en gennemgribende skattereform. Men vi ser sådan på det, at det her drejer sig om en tiltrængt og naturlig revision af bundgrænsen for kommunal beskatning. De 800 kr., som i dag er bundgrænsen, kan jo ikke være noget helligt og urørligt beløb. Det er vel berettiget at tro, at dersom den kommunale valglov ikke havde indeholdt bestemmelsen om, at kommunal valgret var betinget af skatteansættelse, så var denne bundgrænse forlængst blevet revideret.

Vi mener, at der ligger en meget stærk motivering for dette lovforslag deri, at erfaringerne fra vore kommuner viser, at administrationsomkostningerne ved opkrævning af meget små skattebeløb let kommer til at overstige de skattebeløb,

[Heising.]

man får ind. Der kommer givetvis et provenutab; det samlede provenutab er f. eks. for Københavns kommune beregnet til 1,7 mill. kr., men det er oplagt, at der heroverfor står en vis besparelse i administrationsomkostninger — selvfølgelig uden at man tør sige, at de to ting ophæver hinanden. Vi ved imidlertid, at der i en række tilfælde for de mindste skatter, der er på-lignet, vil være tale om en direkte besparelse. Ganske vist skal selvangivelserne fra disse borgere naturligvis gennemgås og kontrolleres, men for så vidt de derefter udgår af den kommunale ligning, spares administrationen for de trin, der ligger efter gennemgangen af selvangivelserne. Derfor kan vi med sikkerhed sige, at talen om besparelse i administrationsudgifterne ikke er mundsvejr, men at der ligger en realitet bagved, selvom vi ikke tør regne med, at de to ting, taget over en bank, ophæver hinanden.

Det er for hovedstadskommunernes vedkommende et ganske væsentligt antal skatteydere, der vil blive omfattet af lovforslaget — eller rettere: for hvem lovforslaget vil få virkninger. Ministeren har i sin fremsættelsestale nævnt tallene ca. 50 000, ca. 9 000 og ca. 5 000 for henholdsvis Københavns kommune, Frederiksberg kommune og Gentofte kommune. Jeg kan i denne forbindelse nævne, at for Københavns kommunes vedkommende skønner skattevæsenet, at ca. halvdelen heraf, altså ca. 25 000 personer, er rentemodtagere, og har man bare en lille smule kendskab til befolkningens forhold, kan man regne ud, at den anden del udgøres af lærlinge i de første uddannelsesår og af nogle, der gennemgår andre former for uddannelse o. s. v. Jeg er indforstået med, at det, når man skal bedømme virkningerne af det fremsatte lovforslag, kan være ønskeligt at få nærmere belyst, hvilke kategorier af borgere det fortrinsvis drejer sig om.

Jeg kan på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget og tilsige vor medvirken til dets hurtige gennemførelse, men vi er naturligvis villige til også at medvirke til en udvalgsbehandling af lovforslaget.

Paabøl: I det foreliggende lovforslag foreslås den skattefrie indtægtsgrænse forhøjet

til 1 500 kr., og samtidig finder der en lempelse sted i skatteskalaen for indtægter under 4 000 kr. Det er rimeligt, at skatteskalaen med passende mellemrum under de skiftende konjukturer tages op til justering; men begrundelsen for dette lovforslag er ifølge bemærkningerne ikke en sådan justering, idet det af bemærkningerne fremgår, at baggrunden for det er den ændring i kommuneskatteloven, der fandt sted i december måned. Den højtærede finansminister har i dag oplyst, at det også er hensigten at foretage en justering, men i den forbindelse må man have i erindring, at skatteskalaen senest er ændret i 1947 — der er altså kun forløbet et kortere åremål siden da.

I bemærkningerne til lovforslaget oplyses det, at alene i Københavns kommune vil 50 000 skatteydere udgå af den kommunale beskatning, og det skulle svare til 12—13 pct. af samtlige skatteydere i kommunen. Den økonomiske rækkevidde af forslaget er ikke nærmere oplyst, men det er udtalt her i dag, at det skulle dreje sig om et direkte indtægtstab for Københavns kommune på, såvidt jeg forstod, 1,7 mill. kr. . . . . (*Finansministeren* [Kampmann]: 1,3 mill. kr.!) . . . 1,3 mill. kr. Man må så naturligvis herfra trække de besparelser, som forslaget kan tænkes at afstedkomme gennem den lettelse for administrationen, som det naturligvis er at slippe af med 50 000 skatteydere. Denne besparelse må man imidlertid efter de udtalelser, som skattedirektør Christophersen fornylig har fremsat i dagspressen, ikke overvurdere.

For mig er det afgørende ikke, hvilken direkte økonomisk rækkevidde forslaget vil få. Mine betænkeligheder ved forslaget er i højere grad af principiel art, idet jeg mener, at det ikke er uden betænkelighed at fritage store grupper af borgere for skatte-svarelse. Det er af betydning, at alle bidrage efter evne til betaling af de offentlige udgifter, selvom dette bidrag for de mindste indtægters vedkommende naturligvis bliver af meget beskedent omfang og ofte måske nærmest kun af symbolsk betydning.

Vi må gøre befolkningen klart, at jo flere opgaver det offentlige tager op, jo større indhug vil skatten gøre i borgernes indtægter, og jo dybere må skatten nødvendigvis skære ned også i de laveste indtægts-

[Paabel.]

grupper. Jeg mener ikke, man bør kaste vrage på selv de beskedneste bidrag, fordi jeg mener, der ligger en moralsk værdi i, at alle bidrager efter evne til samfundshusholdningen. Af afgørende vægt mener jeg heller ikke det i denne forbindelse kan være, at man har forhøjet den skattefrie grænse til 2 000 kr. ved statsskatten, fordi også de borgere, der har de mindre indtægter, gennem den indirekte beskatning bidrager med ret betragtelige beløb til dækning af statens udgifter.

Som det fremgår af disse betragtninger, er jeg meget betænkelig ved det foreliggende lovforslag, men min betænkelighed er størst ved forslaget om at forhøje indtægtsgrænsen; mindre betænkelig er jeg ved at slække skalaen. Dette mener jeg i og for sig godt man kan drøfte i udvalget, men jeg vil mene, at det rigtigste var som helhed at udskyde dette spørgsmål til behandling i en større sammenhæng i forbindelse med skattereformen.

Aksel Møller: En del af de principielle synspunkter, jeg fremhævede i forbindelse med det forrige lovforslag, gælder naturligvis også dette lovforslag, og dermed skal jeg ikke yderligere trætte tinget. Hvis den højtærede minister alene har villet lade den symbolske skattebetaling bortfalde — den, som var en følge af forbindelsen med kommunal valgret — havde minimumsindtægten kunnet forblive den samme som den, der er gældende i øjeblikket, nemlig 1 000 kr., men ministeren er altså gået så meget videre, at han har foreslået en forhøjelse til 1 500 kr., samtidig med at han har rettet de underste dele af skalaen op for ved 4 000 kr. at nå frem til det samme skalaforløb, som gælder i øjeblikket. Hvis man vil gennemføre en sådan forandring: at gå fra 1 000 kr. til 1 500 kr. som skattefrihedsgrænse, er det klart, at det også må få konsekvenser for de næste trin af skalaen. Spørgsmålet er derefter, om man bør gå op til 1 500 kr. Herom vil jeg sige, som jeg sagde i forbindelse med den foregående sag på dagsordenen, at hvis det kun drejer sig om ønsket om at ajourføre en indkomst, som i 1943 blev sat til 1 000 kr., så lader det sig naturligvis forhandle, om en forhøjelse til 1 500 kr. bør gennemføres eller ej.

Derved kan der ikke være nogen som helst principielle betænkeligheder, når alt det andet er ryddet til side af den højtærede minister, som det jo blev, da han kappede forbindelsen mellem skattepligt og valgret.

Men jeg må måske have lov til at tilføje, at jeg tror ikke en døjt på den banan, ved hjælp af hvilken den højtærede minister prøver på at få os til at acceptere dette forslag. At det skulle dreje sig om besparelser — det passer ikke. I de tre kommuner, som det foreliggende lovforslag omhandler, er der ikke besparelser at hente ved den handling, som her foreslås, hvor man altså opgiver beskatningen af indtægter under 1 500 kr. Jeg kan til oplysning for den højtærede minister nævne, at jeg har, dèr hvor jeg kommer fra, ladet foretage en undersøgelse, og det viser sig, at det indtægtstab, som vil opstå for den pågældende kommune ved mistet skatteindtægt, andrager 220 000 kr. Det er naturligvis ikke nogen finansielt særlig betydningsfuld post. Det er det ikke for nogen af de tre kommuner, det drejer sig om, i forhold til den samlede skatteindtægt. På den anden side kan man naturligvis føje til, at 220 000 kr. her og 1 mill. kr. dèr, det sniger sig jo altsammen op, og måske er vi alligevel lidt for ufølsomme for tallene her i dette høje ting som i andre offentlige forsamlinger, der jo desværre altfor ofte står overfor så store tal, at deres summer undertiden unddrager sig menneskelig erkendelse.

Det drejer sig altså for den kommune, jeg her har nævnt, om et tab på 220 000 kr. i mindre indgået skat. Af dette beløb vedrører de 77 000 kr. forhøjelsen fra 1 000 kr. til 1 500 kr.; restbeløbet vedrører ændringen i skalaen for de nedre satser, den konsekvens, som indtræder for skalaens vedkommende ved forhøjelsen af skattefrihedsgrænsen. Det hele, der sker ved denne undladen af at opkræve nogle midler på til sammen et beløb af 77 000 kr., er, at der fremkommer en besparelse for kommunen; som man tør sætte til ca. 12 000 kr.

Når besparelsen bliver så ringe, ligger det jo i, at disse selvangivelser skal skattevæsenet jo arbejde igennem alligevel. Hver eneste af de selvangivelser, det drejer sig om, stammer fra personer, der har en indtægt, som ligger under den skalaindtægt, der fastsættes her. Hver eneste selvangivelse skal

[Aksel Møller.]

skattevæsenet have i hånden, bedømme, danne sig et indtryk af, om tallet er fremkommet på naturlig vis eller med ført hånd. Meningen er jo i det hele taget, at den kontrol, skattevæsenet skal udøve, skal udøves i fuld udstrækning overfor disse indkomster såvel som overfor enhver anden indkomst. Resten af det arbejde, skattevæsenet har, er jo i høj grad efterhånden mekaniseret arbejde, man kan sige bortset fra opkrævningen hos dem, der ikke ganske naturligt følger de terminer, som skatte-seddlen pålægger dem at følge, altså restanterne. Men som jeg før nævnte, er der i denne gruppe — i alt fald efter de erfaringer, jeg har — et meget lille antal restanter. Derfor tror jeg ikke, den højtærede minister skal glæde sig over, at han sparer kommunerne for penge; det gør han ikke; han formindsker kommunernes skatteindtægter ved det forslag, han her har stillet, og det var vel også hensigten. Men jeg indrømmer, at formindskelsen er ikke så afgørende, at der kan anføres noget finansielt synspunkt imod den. De principielle synspunkter, jeg havde at fremhæve, fremførte jeg i anden forbindelse.

Nu må man ikke tro — det vil jeg dog lige sige for en ordens skyld — at disse 220 000 kr. i mindre skatteindtægt er det eneste tab, den kommune, jeg har den ære at komme fra, får på den konto. Nej, den får 160 000 kr. til, som den i anledning af dette lovforslag skal betale mere i udligningstilsvaret til København, så vi deler broderligt smerten imellem os; så pudsigt er lovgivningen indrettet; men heller ikke dette synes jeg der er nogen grund til at fortabe sig i, sådan er det nu engang.

Det, som stadigvæk er problemet, er dette, om der med det foreliggende lovforslag kun tilsigtes en ajourføring. I det øjeblik det kun er en ajourføring, er det vel noget, man kan se på i et udvalg.

Axel Sørensen: Det foreliggende lovforslag, der ligesom det tidligere debatterede

lovforslag vedrører kommuneskatten, omfatter de tre hovedstadskommuner: København, Frederiksberg og Gentofte. Det principielle i det er, at man løfter bundgrænsen op fra 1 000 kr. til 1 500 kr. og graduerer lempelsen i beskattningen fra de 1 500 kr. og op til 4 000 kr.

I mit parti vil vi gerne i udvalget se på det foreliggende lovforslag. Vi mener, at hvor der i disse kommuner er familier og mennesker, som med ganske ringe indtægter skal prøve på at komme igennem, og som ingen skatteevne har, vil der være baggrund for at hæve det skattefrie beløb i lighed med, hvad vi har gjort med hensyn til udskrivningsloven for statsskatterne, hvor en del, som ingen skatteevne havde, blev fritaget for statsskattesvarelse.

Det ærede medlem hr. Paabøl sagde, at skatteyderne må betale efter økonomisk evne, og deri vil jeg ikke modsige det ærede medlem, men den økonomiske evne er efter min opfattelse ringe, ja, ganske lig nul, for indtægter mellem 1 000 kr. og 1 500 kr., og vi vil fra mit partis side i udvalget se med velvilje på det fremsatte lovforslag.

Søren Olesen: Mit parti kan også tiltræde det foreliggende lovforslag. Jeg skal dog ikke udtale mig om, hvorvidt bundbeløbet, de 1 500 kr., nøjagtig svarer til det tidligere beløb på 1 000 kr., sådan at der er sket en fuld ajourføring.

Der har været talt lidt om kommunernes tab og besparelser ifølge lovforslaget. Jeg synes jo ikke, når vi tager i betragtning, at indtægterne allesammen er forrykket opad og derved i virkeligheden har givet kommunerne — det gælder også staten — ret forøgede indtægter, fordi progressionen kom til at virke for flere og flere skatteydere, at man så kan være bekendt at stå og tale om, at kommunen og ligeledes staten vil få visse vanskeligheder her; man har jo fået betydelig højere indtægter ved den indtægtsforskydning, der er sket, end man ville have fået, hvis indtægterne havde ligget fast. Jeg synes derfor, at der ikke kan være

[Søren Olesen.]

nogen grund til at se på det tab, som kommunerne her vil lide. De har fået vederlag på en helt anden måde og meget udover det, som de her må give afkald på.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærboel): Jeg takker de ærede ordførere, som har givet tilslutning til lovforslaget. Jeg forstår, at man tilsigter at få lovforslaget henvist til det samme udvalg, som det foregående lovforslag er henvist til. Derfor finder jeg ingen anledning til at gå ind i en større diskussion om de synspunkter, der har været fremme. Dog vil jeg have lov til at sige, at jeg havde en fornemmelse af, at det ærede medlem hr. Aksel Møller var noget mere venlig overfor dette lovforslag end overfor det foregående. Hvis ikke jeg misforstod, hvad det ærede medlem sagde, så havde man dog råd til den ordning, der tilstræbes gennem dette lovforslag. Ganske vist, sagde det ærede medlem, skulle jeg ikke tro, det var nogen besparelse. Ja, jeg har ikke været i stand til at regne ud, hvor store besparelserne bliver, men nogen besparelse bliver der nok. Det ærede medlem hr. Aksel Møller sagde imidlertid, at man kunne se på det i udvalget, og det betyder for mig, at man vil se på det med en vis velvilje også fra det ærede medlems side.

(Kort bemærkning).

Aksel Møller: Af noget, den højtærede minister sagde nu, kunne det fremgå, at der var tvivl hos den højtærede minister om min opfattelse af de to lovforslag. Jeg vil gerne sige, at ministeren har fuldstændig ret, jeg er mere velvillig overfor det sidste lovforslag end overfor det første. Jeg kan sige det på den måde, at medens jeg regner med, at et forslag så nogenlunde som det sidste vil blive gennemført, regner jeg bestemt med, at den højtærede minister ikke får mulighed for den principielle forandring i loven om kommuneskatter i købstæder og landkommuner, som han har foreslået ved at overlade kommunalbestyrelserne et frit felt i denne sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Heising: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har besluttet at nedsætte angående den forrige sag på dagsordenen.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i helligdagsloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1961; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3082).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Jens Hansen: Det beskedne forslag om ændring i helligdagsloven, som den højtærede justitsminister har fremsat, er ikke særlig revolutionerende og kan vel ikke give anledning til nogen stor principiel debat, hvad tidligere ændringer i helligdagslovgivningen har gjort i dette høje ting.

Af justitsministerens skriftlige fremsættelse fremgår det, at det er med en vis resignation, han har nøjedes med at foreslå denne beskedne ændring, og at han i stedet for kunne have haft lyst til påny at fremsætte regeringsforslaget fra 1936. Jeg er enig med den højtærede minister i det synspunkt, at den eneste begrænsning af forlystelserne på søn- og helligdage burde være den, at gudstjenesten ikke måtte forstyrres. Men når justitsministeren har vist en sådan beskedenhed, skal jeg afholde mig fra at argumentere for en yderligere ændring af helligdagsloven end den foreslåede, selvom meget kunne friste hertil.

Ændringen omfatter § 3, stk. 1, og tilsigter, at biograferne kan begynde med forestillinger fra kl. 14 i stedet for som nu, da der for biograferne er generelt forbud mod at begynde før kl. 16. Desuden bortfalder den bemyndigelse til dispensation, der i helligdagsloven er givet justitsministeren, hvor det drejer sig om teaterforestillinger på faste teatre samt indendørs koncerter af højere art, og det bestemmes i lovforslaget, at disse kan afholdes allerede fra kl. 14. Endelig foreslås det, at dispensation til afholdelse af væddeløb fra kl. 14 skal gives af politiet. For væddeløbenes vedkommende